

اولویت بندی لرزه‌های نواحی شهر تهران

معصومه سلیمانی^{۱*}، علی بیت‌اللهی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت در سوانح طبیعی سیل و زلزله، تهران m_soleimani@yahoo.com

۲- عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، تهران abeitollahi@yahoo.com

چکیده

زلزله یکی از مهمترین مخاطرات طبیعی است که در حال حاضر شهرهای نقاط مختلف دنیا همواره در معرض خطرات ناشی از آن قرار دارند. ایران یکی از کشورهای پر خطر لرزه‌ای دنیا محسوب می‌شود و شهرهای آن در رابطه با این پدیده طبیعی آسیب‌های فراوان دیده‌اند. بنابراین بررسی توانایی کشور در مقابل زلزله و برنامه‌ریزی مناسب جهت پیش‌گیری یا کاهش آثار مخرب آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. شهر تهران به عنوان پایتخت کشور و دارا بودن مراکز مهم سیاسی و استراتژیک و تراکم بالای جمعیت از اهمیت بالایی در برآورد میزان خطر لرزه‌ای و اولویت بندی مکانی قرار گرفته است. هدف از انجام این پژوهش، اولویت‌بندی مکانی شهر تهران از نظر میزان خطر لرزه‌ای می‌باشد. روش مورد استفاده بر پایه نرم افزار سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و موسوم به الگوی نت است. در این پژوهش عوامل و فاکتورهای اصلی با استفاده از اطلاعات موجود و تجزیه و تحلیل آن‌ها مشخص شده‌اند. داده‌های جمع‌آوری شده به صورت رقومی در GIS ذخیره گردیدند و پس از برهم‌نهی آن‌ها و تجزیه و تحلیل، نتایج به شکل نقشه نهایی، اولویت‌بندی مکانی شهر تهران از نظر میزان خطر لرزه‌ای ارائه شد.

واژه‌های کلیدی: اولویت بندی مکانی لرزه‌ای، تهران، سیستم اطلاعات جغرافیایی، فیش نت

۱- مقدمه

تهران، پایتخت کشور ایران با دارا بودن مراکز مهم سیاسی و استراتژیک و تراکم بالای جمعیت اهمیت بالایی در برآورد میزان خطر لرزه‌ای و اولویت بندی مکانی دارد. علاوه بر این همجواری تهران با گسل‌های اصلی مشاء، گسل شمال تهران و گسل شمال و جنوب ری و لرزه خیز بودن آن‌ها و ساخت و سازهای غیر اصولی و فاقد مقاومت لازم در مجاورت این گسل‌ها و همچنین وجود بافت فرسوده شهری در مناطقی از این کلان‌شهر و امکان استفاده از نتیجه نهایی این طرح به مسئولین و مدیران ارشد به منظور برنامه‌ریزی و زمان‌بندی عملیات اجرایی برنامه‌های مقاوم‌سازی ساخت و سازها، ضرورت انجام این تحقیق را بیان می‌نماید.

هدف این مطالعه اولویت بندی مکانی شهر تهران از نظر میزان خطر لرزه‌ای می‌باشد.

۲- هدف تحقیق

اولویت بندی مکانی شهر تهران از نظر میزان خطر لرزه‌ای با هدف تهیه نقشه‌های پهنه‌بندی و زون‌بندی خطرپذیری